

РЕШЕНИЕ

№ 2513

гр. Бургас, 19.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС, XXXVIII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на пети декември през две хиляди двадесет и трета
година в следния състав:

Председател: НЕВЕНА ИВ. КОВАЧЕВА

при участието на секретаря СТАНКА Д. ДОБРЕВА
като разгледа докладваното от НЕВЕНА ИВ. КОВАЧЕВА Гражданско дело
№ 20232120101262 по описа за 2023 година

Производството е образувано по искова молба на „Юробанк България” АД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: *, представлявано от П.Д. и Д.Ш., срещу А. Ж. В., ЕГН *****, адрес: *, Е. А. В., ЕГН *****, адрес: * и Ж. Ж. В., ЕГН *****, адрес: *, тримата като законни наследници на кредитополучателя Ж. Ж.в В., ЕГН *****, с която се претендира установяване съществуването на вземания в полза на ищеца по договор за кредит № */26.11.2020 г. за следните суми: 52 933 лева – дължима главница за периода от 15.12.2021 г. до 29.05.2022 г., от която всеки от длъжниците следва да заплати по 17 644,33 лева, представляващи 1/3 от общия размер на главницата, 1 352,97 лева – възнаградителна лихва за периода от 15.12.2021 г. до 19.04.2022 г., от която всеки от длъжниците следва да заплати по 450,99 лева, представляващи 1/3 от общия размер на възнаградителната лихва, 1 086 лева – лихва за забава за периода от 15.01.2022 г. до 29.05.2022 г., от която всеки от длъжниците следва да заплати по 362 лева, представляващи 1/3 от общия размер на лихвата за забава, ведно със законната лихва върху главницата, считано от подаване на заявлението – 08.06.2022 г., до окончателното изплащане на вземането, за които суми е издадена заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК № 2092/04.07.2022 г. по ч. гр. д. № 3714/2022 г. по описа на БРС.

Сочи се, че между ищеца като кредитодател, от една страна, и от друга – Ж. В. – наследодател на ответниците, като кредитополучател, е сключен договор за кредит № * от 26.11.2020 г. Кредитополучателят е починал на 05.09.2021 г. Тъй като е преустановено плащането на дължимите погасителни вноски по реда и в сроковете по договора, задължението е станало предсрочно изискуемо изцяло на 19.04.2022 г., за което наследниците на длъжника са били надлежно уведомени. Моли съда да уважи исквете и да

присъди съдебно-деловодни разноски.

Ответниците чрез процесуален представител са оспорили претенциите по основание и размер. Посочено е, че пред Бургаски окръжен съд е образувано гр. д. № 32/2022 г. по искова молба, подадена от ответниците срещу „Кардиф общо застраховане, клон България“ КЧТ и „Кардиф животозастраховане, клон България“ КЧТ, по което дело като ищец е конституирано и „Юробанк България“ АД. С влязло в сила решение от 16.05.2023 г. ответниците – застрахователи са осъдени да заплатят на „Юробанк България“ АД сумата от 54322,71 лева, представляваща застрахователно обезщетение при смърт в резултат на злополука или заболяване, обезпечаващо изпълнението на задълженията по договор за потребителски кредит, предмет и на настоящото дело. В изпълнение на решението застрахователите са заплатили на банката сумата, за която са осъдени. По този начин е погасено изцяло задължението по процесния договор за кредит, поради което и ответниците не следва да отговарят за него. Тъй като ищецът е бил наясно с висияния спор, преждевременно е инициирал заповедното и настоящото производство, ответниците не дължат сторените от него разноски. Молят съда да отхвърли исквете и им присъди сторените разноски.

Съдът, като взе предвид исканията и доводите на страните, събраните по делото доказателства и съобрази разпоредбите на закона, намира за установено следното:

Правната квалификация на предявените искове е чл. 79, ал. 1, предл. първо ЗЗД, чл. 86 ЗЗД, чл. 240, ал. 2 ЗЗД във вр. с чл. 422 ГПК.

Не се спори между страните, че между ищеца като кредитодател, от една страна, и от друга – Ж. В. и Е. В. като кредитополучатели е сключен договор за кредит № * от 26.11.2020 г., по силата на който банката е предоставила на кредитополучателите потребителски кредит в размер на 58800 лева. Страните са договорили срок на договора и последна погасителна вноска на 15.11.2028 г. Не се спори, че кредитополучателят Ж. В. е починал на 05.09.2021 г., като е оставил за наследници А. В., Ж. В. и Е. В..

Изпратени чрез съдебен изпълнител са уведомления за обявяване на задължението по договора в размер на общо 54115,42 лева към този момент за предсрочно изискуемо поради неплащане на минималните погасителни вноски за периода 15.12.2021 г. – 29.05.2022 г., връчено на А. В. на 19.04.2022 г., на Ж. В. на 20.04.2022 г. и на Е. В. на 12.04.2022 г.

Представено е платежно нареждане от 30.05.2023 г., видно от което „Кардиф Животозастраховане“ е заплатило в полза на „Юробанк България“ ЕАД сума в размер на 61841,71 лева с основание за плащането „решение т. д. 32/2022 г. на БРС“. Видно от представеното по делото Решение № 146/16.05.2023 г. по т. д. № 32/2022 г. на БОС делото е образувано по повод исковите претенции на Е. В., Ж. В. и А. В. против „Кардиф Общо застраховане“ – клон България, КЧТ, ЕИК 175190073 и „Кардиф Животозастраховане“ – клон България“ КЧТ, ЕИК 175190059 за осъждане на ответниците да заплатят на „Юробанк България“ АД сумата от 54322,71 лева (остатъчен баланс по договора за кредит при

настъпване на застрахователното събитие), ведно със законната лихва от подаване на исковата молба на 08.02.2022 г., представляваща застрахователно обезщетение при „смърт в резултат на злополука или заболяване“ по застрахователен сертификат № FL 1138535-1/2020 г., обезпечаващо изпълнението на задължението по договор за потребителски кредит № * от 26.11.2020 г., сключен между „Юробанк България“ АД и Ж. В.. С Определение № 433/04.07.2022 г. като съищец по делото е конституирано и „Юробанк България“ АД. С постановеното по делото решение, влязло в сила, предявените иски са изцяло уважени.

Представени са удостоверения, издадени от ЧСИ Д. Н. по изп. д. № 520/2022 г., образувано във основа на изпълнителен лист по ч. гр. д. № 3714/2022 г. по описа на БРС за вземанията, предмет на установяване в настоящото производство. Посочено е, че по изпълнителното дело са постъпили плащания от тримата длъжници в размер на 440,41 лева, от които в полза на „Юробанк България“ ЕАД са преведени 380,41 лева.

Приета по делото е съдебно-счетоводна експертиза, вещото лице по която е посочило, че към датата на обявяване на кредита за предсрочно изискуем на 19.04.2022 г. задълженията са 52915,77 лева главница, 1372,98 лева договорна лихва за периода 15.12.2021 г. – 19.04.2022 г., 76,17 лева обезщетение за забава върху просрочени задължения за главница за периода 15.01.2022 г. – 29.05.2022 г. Вещото лице е изчислило и законната лихва върху задължението от 19.04.2022 г. до заплащане на задължението от застрахователното дружество на 30.05.2023 г. върху дължимата главница и същата възлиза на 6540,79 лева. Вещото лице Б. е посочила, че от страна на банката е направено разпределение на сума в размер на 60124,27 лева, заплатена от страна на застрахователя. Експертът е посочил, че заплатената от страна на застрахователя сума покрива мораторна лихва до 15.05.2022 г. в размер на 76,17 лева, договорна лихва за периода 15.12.2021 г. – 19.04.2022 г. в размер на 1372,98 лева, главница в размер на 52915,77 лева и банкови такси за обслужване в размер на 21 лева.

Предявените иски са с правно основание чл. 79, ал. 1, предл. първо ЗЗД, чл. 240, ал. 2 ЗЗД, чл. 86 ЗЗД във вр. с чл. 422 ГПК.

При така обсъдените доказателства настоящият състав на Бургаския районен съд намира предявения иск за основателен.

За да бъде уважен предявеният иск, съобразно разпределената доказателствена тежест, ищецът е следвало при условията на пълно и главно доказване да установи наличие на облигационно правоотношение между страните, възникнало по силата на сключен договор за кредит, че „Юробанк България“ АД е бил изправна страна по същия и е изпълнил точно задълженията си, произтичащи от договора, както и размера на дължимата сума и забавата на ответника да заплати същото. Следвало е да установи начина на формиране на компонентите на задължението, както и достигане уведомлението до длъжника, че цялото задължение по договора е обявено за предсрочно изискуемо. В тежест на ответника е било да установи, че е изпълнил задължението си и е заплатил напълно вноските си договора.

По делото е безспорно установено, че на 26.11.2020 г. между ищеца като кредитодател и Ж. В. и Е. В. като кредитополучатели е сключен договор за кредит № *. Поради това съдът намира за доказано основанието на иска – съществуване на договорно правоотношение, цитирано в исковата молба, и неговия предмет – предоставяне на потребителски кредит в размер на 58800 лева срещу задължение на кредитополучателите да връщат ежемесечно уговорена в договора погасителна вноска. Кредитополучателят Ж. В. обаче е починал на 05.09.2021 г., а последното плащане по договора е извършено на 03.11.2021 г., като с него според заключението на вещото лице са погасени просро чени главници по вноски с падежи м. 10.2021 г. и м. 11.2021 г.

Ищецът се позовава на обявена предсрочна изискуемост на цялото вземане на 19.04.2022 г. По делото са представени уведомления за обявяване на предсрочна изискуемост на цялото вземане по договора, връчени на длъжника Е. В. на 12.04.2022 г. и на наследниците на Ж. В. съответно на 19.04.2022 г. и 20.04.2022 г. от съдебен изпълнител по реда на чл. 47, ал. 5 ГПК. Следователно предсрочна изискуемост на цялото задължение по договор е настъпила на 20.04.2022 г. – датата, на която уведомление за същата е връчено на последния длъжник, но същата е без обуславящо изхода на спора значение, защото падежната дата е 15-то число на месеца и към датата на обявяване на предсрочната изискуемост (19-ти или 20-ти) задължението за съответния месец вече е било падежирало.

Съгласно заявлението за издаване на заповед за изпълнение и исковата молба дължимите и претендирани от ответниците суми са общо 52933 лева главница, но от заключението на вещото лице Б. се установява, че главницата е в размер на 52915,77 лева и до този размер искът е основателен. Другата претенция е за възнаградителна лихва за периода 15.12.2021 г. – 19.04.2022 г. в размер на 1352,97 лева, а съгласно заключението същата възлиза на сумата 1372,98 лева, като искът е основателен до пълния заявен размер от 1352,97 лева. Съгласно претенцията на ищеца мораторна лихва върху главницата се дължи за периода от 15.01.2022 г. до 29.05.2022 г. и е в размер на 1086 лева, а съгласно заключението на вещото лице същата възлиза на сумата 76,17 лева. Разликата произтича от обстоятелството, че мораторна лихва се дължи до обявяване на предсрочна изискуемост само върху неплатените вноски за главница, а след 20.04.2022 г. до 29.05.2022 г. върху целия размер на задължението. Съдът направи съответни изчисления и установи, че размерът на мораторната лихва за посочения период, вземайки предвид датата на обявяване на цялото задължение за предсрочно изискуемо, възлиза на сумата 615,45 лева.

Въз основа на влязлото в сила решение по гр. д № 32/2022 г. на БОС е заплатена от застрахователя на 30.05.2023 г. сума в размер на 61841,71 лева, видно от представеното по делото платежно нареждане. Вещото лице по приетата съдебно-счетоводна експертиза е посочило, че от страна на банката му е представено бордеро за извършено от страна на застрахователя плащане на сумата 60124,27 лева, като с нея погасяванията по договора за кредит биха били 76,17 лева лихва за забава до 15.05.2022 г., договорна лихва за периода 15.12.2021 г. – 19.04.2022 г., главница в размер на 52915,77 лева и банкови такси обслужване 21 лева, като остава сума в размер на 5735,35 лева. Експертът е

направил изчисление и за разпределение на плащанията със сумата по представеното от ответната страна платежно нареждане в размер на 61841,70 лева, като при същия ред на погасявания и размер на сумите се получава остатък от 7455,78 лева. За съда остана неясно откъде произлиза тази разлика, но предвид обстоятелството, че платежното нареждане, представено към отговора на исковата молба, не е оспорено от ищцовата страна, и същото отразява извършено плащане от страна на застрахователя към ищеца, а приложеното към експертизата банково бордеро отразява начина на погасяване на постъпила сума по сметката, обслужваща кредита на Ж. В., съдът приема, че е заплатена от страна на банката именно сумата 61841,70 лева, като в платежното нареждане изрично е посочено основанието, на което се плаща – решението по гр. д. № 32/2022 г. на БОС. Поради това и предвид изчисленията на вещото лице Б. съдът намира, че с плащането от страна на застрахователя изцяло са погасени задълженията за главница и договорна лихва до края на срока на договора, както и лихва за забава върху задължението за периода от 15.01.2022 г. до 29.05.2022 г. (съобразно формулираните от ищеца претенции). Посочените в молба на ищеца от 04.12.2023 г. суми не са предмет на разглеждане в настоящото производство.

Ето защо и исковите следва да бъдат изцяло отхвърлени – искът за главница над размера от 52915,77 лева до пълния предявен размер от 52933 лева и искът за обезщетение за забава върху главницата над размера от 615,45 лева до пълния предявен размер от 1086 лева са неоснователни поради изложеното по-горе, а исковите за предсрочно изискуема главница в размер на 52915,77 лева, 1352,97 лева – възнаградителна лихва за периода от 15.12.2021 г. до 19.04.2022 г., 615,45 лева – обезщетение за забава за периода от 15.01.2022 г. до 29.05.2022 г. са погасени чрез плащане.

По отношение на претенциите на страните за присъждане на разноски съдът намира следното:

В разпоредбата на чл. 382, ал. 1 КЗ е предвидено, че при застраховка, сключена в полза на кредитор между застраховател и застраховаш, който е кредитор на трето лице - длъжник, при настъпване на застрахователното събитие застрахователят отговаря пред кредитора до размера на застрахователната сума за непогасената част от задължението, за обезпечаване на което е сключен застрахователния договор, включващо главница, лихвите и разноските към датата на настъпване на застрахователното събитие. В чл. 382, ал. 3 КЗ е уредено задължение на кредитора при смърт на длъжник – застраховано лице по застрахователен договор по повод негово неимууществено благо да предприеме с грижата на добър стопанин всички необходими действия относно претендирането и изплащането от страна на застрахователя на застрахователното обезщетение.

В случая няма данни, нито твърдения по делото „Юробанк България“ АД да е предприело действия по събиране на вземането си, насочвайки претенцията си към застрахователя. Действия са предприети от наследниците на Ж. В., които са депозирали на 08.02.2022 г. пред БОС искова молба срещу застрахователя за заплащане на остатъчния дълг по договора за кредит, в което производство е конституирано като ищец и дружеството – кредитодател. Заявлението за издаване на заповед за незабавно изпълнение е подадено едва

на 06.06.2022 г. Действително право на кредитодателя е да прецени срещу кого да насочи претенциите си – спрямо застрахователя или срещу наследниците. В случая обаче е било налице висящо производство, инициирано от наследниците срещу застрахователя, като същото е преюдициално за настоящото дело. Съдът намира, че ответниците не са дали повод за завеждане на настоящото дело, след като своевременно са предприели действия по погасяване на сумите по процесния договор за кредит чрез предявяване на иск срещу застрахователя. Смисълът на застрахователния договор е да се постигне удовлетворяване на вземанията на банката. При бездействие на банката да упражни правата си длъжникът търпи вреди въпреки застрахователното покритие. Ето защо и съдът намира, че банката – кредитодател не е положила грижата на добър стопанин, уредена в посочената законова разпоредба, поради което и не следва да се вменяват в отговорност на ответниците сторените от нея в настоящото производство разноски.

От друга страна, на ответниците се дължат направените от тях разноски в производството поради отхвърляне на исковете, като същите възлизат в размер на 5000 лева за адвокатско възнаграждение.

Поради изложените аргументи Бургаският районен съд

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ претенциите на „Юробанк България” АД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: *, представлявано от П.Д. и Д.Ш., срещу А. Ж. В., ЕГН *****, адрес: *, Е. А. В., ЕГН *****, адрес: * и Ж. Ж. В., ЕГН *****, адрес: *, тримата като законни наследници на кредитополучателя Ж. Ж.в В., ЕГН *****, за установяване съществуването на вземания в полза на ищеца по договор за кредит № */26.11.2020 г. за следните суми: 52 933 лева – дължима главница за периода от 15.12.2021 г. до 29.05.2022 г., от която всеки от длъжниците следва да заплати по 17 644,33 лева, представляващи 1/3 от общия размер на главницата, 1 352,97 лева – възнаградителна лихва за периода от 15.12.2021 г. до 19.04.2022 г., от която всеки от длъжниците следва да заплати по 450,99 лева, представляващи 1/3 от общия размер на възнаградителната лихва, 1 086 лева – лихва за забава за периода от 15.01.2022 г. до 29.05.2022 г., от която всеки от длъжниците следва да заплати по 362 лева, представляващи 1/3 от общия размер на лихвата за забава, ведно със законната лихва върху главницата, считано от подаване на заявлението – 08.06.2022 г., до окончателното изплащане на вземането, за които суми е издадена заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК № 2092/04.07.2022 г. по ч. гр. д. № 3714/2022 г. по описа на БРС.

ОСЪЖДА „Юробанк България” АД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: *, представлявано от П.Д. и Д.Ш., да заплати на А. Ж. В., ЕГН *****, адрес: *, Е. А. В., ЕГН *****, адрес: * и Ж. Ж. В., ЕГН *****, адрес: * сума в размер на 5000 лева (пет хиляди лева) съдебно-деловодни разноски.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Бургаския окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Бургас: _____